

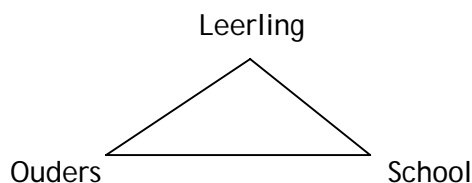
Verslag Workshop 5: Contextuele Leerlingbegeleiding: de samenwerking tussen leerling, leerkracht en ouders

Ard Nieuwenbroek, directeur Ortho Consult

In school is er vooral aandacht voor de cognitieve ontwikkeling van een kind. Vanuit onze visie is de dynamische driehoek leerling-ouders-leerkracht daarop een belangrijke aanvulling. In deze workshop verkennen we hoe en vanuit welke problemen / startvragen je als school de ouders van een kind inschakelt bij een vermoeden van zelfverwonding of depressiviteit? Hoe ziet de dynamische driehoek dan uit? Praat je wekelijks met de hele familie? Of plan je separate gesprekken met kind en ouders? Hoe bouw je zo'n contact op en heb je ervaring met depressieve leerlingen of krassende leerlingen bij wie je contextuele benadering hebt toegepast?

Loyaliteit en de dynamische driehoek

Ouders en school werken samen bij het opvoeden en begeleiden van kinderen. Daarin heeft ieder een eigen verantwoordelijkheid. De heer Nieuwenbroek beschouwt dat als een heilig principe. Dit principe houdt in dat er een dynamische driehoek ontstaat tussen leerling-ouder-school.

In deze dynamische driehoek geldt dat hoe constructiever (sterker) de lijn tussen de leraar en de leerling is, hoe meer groei er zal plaatsvinden. Vertrouwen tussen beide partijen is hierin erg belangrijk. Hoe meer vertrouwen er is, hoe constructiever de lijn tussen leraar en leerling en hoe beter de schoolresultaten van de leerling zullen zijn. Loyaliteit is tevens een belangrijk gegeven.

De heer Nieuwenbroek geeft hierin een voorbeeld vanuit de contextuele benadering van Nagy:

Een ouder van zwarte kinderen kan zeggen tegen hun kinderen, wanneer de leraren wit zijn, hen niet te vertrouwen. Kinderen, loyaal aan hun ouders, zullen dit opvolgen. Hierdoor ontstaat er vanuit de leerling wantrouwen naar de leraar toe. Hierdoor is de lijn tussen leraar en leerling minder constructief en zal de leerling minder goede resultaten behalen.

De loyaliteit van kinderen naar de ouders noemt men ook wel de verticale loyaliteit. Dit is een existentiële verbinding, niet gekozen en alleen fysiek te verbreken wat betekent dat de kinderen altijd onbewust loyaal zullen blijven aan de ouders. De horizontale loyaliteit geldt voor alle andere relaties (dit zijn gekozen relaties). Deze verbinding is wel te verbreken.

De relatie tussen de ouders onderling heeft vaak grote invloed op de relaties die kinderen op de horizontale lijn aangaan. Bijvoorbeeld wanneer ouders gaan scheiden hebben de kinderen ook meer kans op verbroken partnerrelaties. Dus wanneer er geen betrouwbare verticale lijn is (de relatie tussen ouder en kind) zal het kind ook moeite hebben met de relaties op de horizontale lijn.

Onrecht

Wanneer iemand onrecht is aangedaan, kan dit leiden tot 2 soorten gedrag namelijk constructief en destructief gedrag. De heer Nieuwenbroek geeft een voorbeeld van constructief gedrag. Hij noemt Nelson Mandela. Deze is veel onrecht aangedaan en is daardoor de strijd aangegaan om ervoor te zorgen dat anderen dit niet overkomt.

Destructief gedrag kan zich op 3 soorten manieren uiten: op jezelf, op de ander of op de samenleving. Een voorbeeld van destructief gedrag op jezelf is zelfdoding, op de ander is moord en als voorbeeld op de samenleving noemt hij Milosovic. Door destructief gedrag ontstaat een vicieuze cirkel. Er is immers weer iemand onrecht aangedaan waardoor die persoon (of je dat nu zelf bent of een ander) weer opnieuw constructief of destructief gedrag gaat vertonen. De vorm van destructief gedrag die in dit congres onderwerp is, is zelfbeschadiging.

De reden of je voor constructief of destructief gedrag kiest hangt af van de erkenning die je krijgt, de hulpbronnen waar je aanspraak op doet of kan doen en het lef die de persoon bezit.

Een hulpbron voor iemand die zichzelf beschadigd, kan de mentor van school zijn. Het is belangrijk dat de mentor goede vragen stelt en betrouwbaar is. Belangrijk hierin is dat je een leerling nooit belooft hun probleem geheim te houden. Een van de deelnemers van de workshop vertelt een casus. Zij heeft de leerling gezegd dat zij wellicht voor zichzelf hulp moet zoeken om de leerling te kunnen helpen. Hierdoor open je de deur naar de verdere hulpverlening zonder het vertrouwen van de leerling te beschadigen.

Verslag door: Ellen van Munster en Sara Ferber